

Veiligheidsregio Kennemerland
T.a.v. dagelijks bestuur
Postbus 5514
2000 GM HAARLEM

Verzenddatum :
Ons kenmerk : 1189345
Onderwerp : Reactie op de kaders voor wijziging gemeenschappelijke
regeling Veiligheidsregio Kennemerland
Bijlage(n) :

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

De gemeenteraad van Heemstede heeft kennis genomen van de kaders voor de wijziging gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). We zijn blij met het proces om te komen tot een gewijzigde gemeenschappelijke regeling. De raden krijgen ruim de mogelijkheden om zich te buigen over de kaders om in het najaar een zienswijze te kunnen geven op de concept regeling. Ook het vooruitzicht dat we als raden onderling met elkaar in overleg kunnen voordat we een zienswijze geven stemt ons positief.

In grote lijnen kunnen we ons vinden in de voorstellen, zoals opgenomen in het gespreksmemo. We hebben een paar aanvullingen hierop. Hieronder geven we per onderwerp onze reactie op de kaders van de VRK.

Raadsadviescommissie

Het instellen van een regionale raadsadviescommissie kan een toegevoegde waarde hebben, zolang dit beperkt blijft tot de kaderstellende en controlerende rol van de raad. Het aantal onderwerpen dat binnen de VRK (inclusief de GGD) speelt is divers en van groot belang voor de gemeente. Door het instellen van een regionale raadsadviescommissie kan de gemeenteraad tijdig aanhaken bij beleidsontwikkelingen, de beschikbare adviezen en daardoor vroeg in het proces een rol spelen.

Verder is het goed om na te denken over de wijze waarop de raadsadviescommissie ondersteund wordt. Om de onafhankelijkheid van de raadsadviescommissie te versterken, kan gekozen worden om deze ondersteuning niet vanuit de VRK, zoals voorgesteld in het gespreksmemo, maar vanuit de gemeenten zelf te regelen. De griffies kunnen hierin een rol spelen, zoals zij dat ook doen bij de governance Zuid-Kennemerland, jaarlijks afwisselend. In de regeling moet duidelijk worden beschreven wat de rol is van de

raadsadviescommissie en hoe deze commissie zich verhoudt tot het dagelijks en algemeen bestuur en de bestuurscommissies.

Aanvullende zienswijzen op onderwerpen

De gemeenteraden hebben nu al de mogelijkheid om bij verschillende onderwerpen een zienswijze te geven, voordat het stuk ter besluitvorming aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. Aanvullend is het passend als een zienswijze gevraagd wordt van de raden bij belangrijke wijzigingen in het takenpakket van de VRK, bij strategische, meerjaren- en beleidsplannen. Daarnaast is het ook goed om een zienswijze op te halen als de deelnemers gezamenlijk voornemens zijn aanvullende taken bij de VRK beleggen of onder te brengen, ook als dat (slechts) ambtelijk gebeurt. En als laatste vanzelfsprekend bij de evaluatie van de VRK.

Een aandachtspunt bij het ophalen van een zienswijze is de tijdigheid van de aanlevering van stukken aan de raden. Bij een tijdige vooraankondiging en aanlevering, zijn de raden in staat om, een gezamenlijk moment in de regio te organiseren voor beeld- en oordeelsvorming. Die vorm verdient de voorkeur. Derhalve tevens de oproep aan het algemeen bestuur om bij de planning van zienswijzetrjecten hier rekening mee te houden. Zoals eerder aangegeven wordt het onderhavige traject als zeer positief ervaren. Het stelt de raden in staat om zowel individueel als gezamenlijk met elkaar het gesprek aan te gaan, voordat een zienswijze wordt verstuurd. Dit sluit volledig aan bij de doelstelling van de wetswijziging om de gemeenteraden hun kaderstellende en controlerende rol beter uit te kunnen oefenen.

Bepalingen omtrent evaluatie gemeenschappelijke regeling

Het is goed om evaluatiemomenten in te bouwen. Tijdens deze momenten kan de raad de doeltreffendheid van de GR evalueren. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen de wettelijke en plustaken. Het momentum van de evaluatie is belangrijk. Een logisch moment lijkt het derde jaar van de bestuursperiode van de raden te zijn. Een moment dat alle raadsleden goed ingewerkt zijn op het onderwerp.

Burgerparticipatie

Gezien de diversiteit van de taken en de verschillende participatievormen is het ingewikkeld om dit punt goed af te bakenen in de regeling. Het advies van de griffiers is om de exacte invulling van participatie bij het bestuur van de VRK te laten. Het idee om bij de zienswijzemomenten zelf inspraak en participatie te organiseren, als input voor de zienswijze lijkt praktisch onhaalbaar. De periode die beschikbaar is om een zienswijze te geven is zodanig kort, dat het niet mogelijk is om dan ook nog inspraak en participatie te organiseren.

Een ander aandachtspunt is de evaluatie van vastgesteld beleid. Het zou een mooie ontwikkeling zijn als de raad niet alleen betrokken wordt bij het vaststellen van nieuwe beleid, maar ook te betrekken bij evaluatie van bestaand beleid, bijvoorbeeld in het derde jaar van de cyclus. In dat geval is de raad in staat kennis te nemen van de behaalde resultaten en op basis daarvan tijdig input te leveren op het nieuwe (meerjarig) beleid, alvorens het wordt opgesteld. We realiseren ons dat dergelijke trajecten tijd nodig hebben om uit te werken en te implementeren. Door hier stapsgewijs mee te experimenteren, kan dit uitgroeien tot een nieuwe werkwijze. Met deze werkwijze ontvangt de VRK input van de inwoners in de regio en de raad heeft vroegtijdig de mogelijkheid om invloed op beleid voor haar gemeente uit te oefenen. Deze reactie past bij dit onderdeel, maar kan ook worden gezien als zienswijze bij punt twee hierboven.

Actieve informatieplicht door de gemeenschappelijke regeling

Het is belangrijk dat bij de informatie-uitwisseling onderscheid wordt gemaakt tussen reguliere en incidentele informatievoorziening. Deze informatievoorziening is dan vooral toespitst op de informatie die de raad nodig heeft voor haar de uitoefening van haar taken. De exacte invulling van dit punt kan op een later moment opgepakt worden. Mogelijk dat de raadsadviescommissie hier een adviserende rol in kan spelen. Wel willen we meegeven dat de raad zo spoedig mogelijk geïnformeerd wil worden over situaties die gevolgen hebben voor de kaderstellende of controlerende rol.

Bepaling omtrent uittreding

Het is goed om de regeling goed te laten aansluiten op de wetswijziging. Zeker ten aanzien van het punt om de gevolgen voor het vermogen van de rechtspersoon en deelnemende gemeenten en de wijze van vereffening.

Termijnen P&C cyclus

De regeling moet aangesloten worden op de wetswijziging, zeker ten aanzien van de genoemde data voor aanlevering en deadlines. De bedoeling is dat de raden meer tijd wordt gegund een zienswijze te formuleren, evt. na gezamenlijk overleg. Het verdient dan ook de voorkeur dat de in de wet beoogde verlenging van de termijn van 8 naar 12 weken maximaal gerespecteerd wordt.

Zienswijze op ontwerp gemeenschappelijke regeling

De regeling moet worden aangepast in lijn met de wetswijziging. Het is goed als de termijn in lijn is met de bedoeling van de wet. Namelijk de raden meer tijd te geven om een zienswijze te geven en de ruimte krijgen om ook onderling met elkaar af te stemmen in een regionale radenbijeenkomst.

Rekenkameronderzoek

Op dit moment is hiervoor niets opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Het is goed om als gezamenlijke gemeenteraden na te denken hoe om te gaan met het instrument rekenkameronderzoek. Bijvoorbeeld: wanneer wordt een gezamenlijk rekenkameronderzoek gestart? Hoeveel gemeenten moeten daarvoor een voorstel doen? Immers, het resultaat is ook van nut voor de andere deelnemende gemeenten. En de vervolgvraag: Hoe gaan we in dergelijke gevallen om met de financiering van het onderzoek, volgens dezelfde verdeelsleutel als bijdrage aan de VRK zelf?

Onderbrengen Veilig Thuis in de gemeenschappelijke regeling

Het voordeel van het onderbrengen is dat de feitelijke situatie wordt geformaliseerd. Het nadeel is dat de gemeente dan niet in staat is om deze taken, zonder toestemming van de andere deelnemers, elders te beleggen. Indien de raden hiertoe niet besluiten ontstaan kosten voor ontvlechting. Om herhaling van die situatie te voorkomen is om die reden bij punt 2 hierboven voorgesteld dat de raden ook om zienswijze moet worden gevraagd indien het voornemen bestaat extra taken (niet behorende tot de wettelijke taken van de VRK/GGD en uit te voeren voor alle gemeenten gezamenlijk) bij de GR onder te brengen. Immers, ook aan dat besluit kleven structurele financiële consequenties.

Daarnaast vraagt de raad aandacht voor de juiste borging van de informatiedeling. Het formeel onderbrengen van Veilig Thuis bij de GR mag geen belemmering zijn voor de functionele samenwerking in de driehoek.

Wijziging stemverhouding binnen de gemeenschappelijke regeling

Door dit voorstel voldoet de VRK aan de wetswijziging Wgr uit 2015, voorzover die inhoudt dat het DB nooit een meerderheid van stemmen heeft in het AB. De vraag is of met de 'veto' stem dit indirect toch gebeurt. Wettelijk is het niet toegestaan om te werken met een 'veto'stem. Volgens de wet wordt een besluit genomen met meerderheid van stemmen, hetgeen impliceert dat een 'veto'stem niet mogelijk is. De voorkeur van de raad is dan ook dat de wijziging beperkt blijft tot een wijziging in de stemverhouding zoals voorgesteld.

Aanvullende zienswijze t.a.v. bepalingen over het dagelijks bestuur:

In de huidige gemeenschappelijke regeling staat beschreven dat het dagelijks bestuur (DB) bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten Haarlemmermeer (die voorzitter is van de VRK), Haarlem en Velsen (alsmede 2 wethouders van andere gemeenten uit de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg, waarin de wethouders zitting hebben). Gebruikelijk is dat de voorzitter van de veiligheidsregio ook voorzitter is van het DB. Normaliter worden de overige leden door het AB gekozen. De raad stelt voor deze wijziging mee te nemen in dit proces. Aanvullend: omdat het DB verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering is het tevens gebruikelijk dat vooral (of alleen) de

bedrijfsvoeringsportefeuilles (bijv. financiën, P&O) belegd worden bij de leden van het DB en inhoudelijke portefeuilles bij de overige leden van het AB.

Aanvullende zienswijze t.a.v. bepalingen over het DB

In de huidige GR staat beschreven dat het DB bestaat uit de burgemeesters van de gemeenten Haarlemmermeer (die voorzitter is van de VRK), Haarlem en Velsen (alsmede 2 wethouders van andere gemeenten uit de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg, waarin de wethouders zitting hebben). Gebruikelijk is dat de voorzitter van de veiligheidsregio ook voorzitter is van het DB. Normaliter worden de overige leden door het AB gekozen. De raad stelt voor deze wijziging mee te nemen in dit proces. Aanvullend: omdat het DB verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering is het tevens gebruikelijk dat vooral (of alleen) de bedrijfsvoeringsportefeuilles (bijv. financiën, P&O) belegd worden bij de leden van het DB en inhoudelijke portefeuilles bij de overige leden van het AB.

Graag ontvangen we van het dagelijks bestuur een Nota van zienswijze, waarin alle bijdragen van de gemeenten gebundeld zijn met een reactie van het DB.

Heeft u vragen?

Neem dan contact op via telefoonnummer (023) 5485 614. U kunt ook een e-mail sturen naar gemeente@heemstede.nl met vermelding van zaaknummer 1189345.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Heemstede,

dhr. E. Bunt
de raadsgriffier

mevr. mr. A.C. Nienhuis
de voorzitter